

Ministru kabineta noteikumi Nr. 291

Rīgā 2023. gada 6. jūnijā (prot. Nr. 30 33. §)

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.3. pasākuma "Publiskās ārtelpas attīstība" īstenošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda vadības likuma 19. panta 6. un 13. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā īsteno Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" (turpmāk – specifiskais atbalsta mērķis) 5.1.1.3. pasākumu "Publiskās ārtelpas attīstība" (turpmāk – pasākums);

1.2. pasākuma mērķi;

1.3. pasākumam plānoto un pieejamo kopējo finansējumu un katrā plānošanas reģiona teritorijā pieejamo finansējumu pasākuma ietvaros;

1.4. prasības Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta (turpmāk – projekts) iesniedzējiem, finansējuma saņēmējiem un projekta sadarbības partneriem (ja tos pieaicina);

1.5. atbalstāmo darbību un izmaksu attiecināmības nosacījumus, tostarp komercdarbības atbalsta piešķiršanas nosacījumus (ja attiecināms);

1.6. vienkāršoto izmaksu piemērošanas nosacījumus un kārtību.

2. Pasākumu īsteno atklātas projektu iesniegumu atlases veidā katra plānošanas reģiona teritorijas ietvaros.

3. Pasākuma atbalsts tiek sniegts granta veidā.

4. Pasākumā piemērota teritoriālā pieeja, veicot ieguldījumus pilsētu funkcionālajās teritorijās, kas noteiktas plānošanas reģionu attīstības programmās.

5. Pasākuma ietvaros tiek atbalstīti pašvaldību attīstības programmās paredzētie projekti, kurus īsteno pilsētu funkcionālajās teritorijās.

6. Pasākuma īstenošanu nodrošina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kā atbildīgā iestāde (turpmāk – atbildīgā iestāde).

7. Projektu īsteno Latvijas Republikas teritorijā.

II. Pasākuma mērķis

8. Pasākuma mērķis ir publiskās ārtelpas attīstīšana pilsētu funkcionālajās teritorijās, uzlabojot dzīves vides kvalitāti un palielinot sabiedrības drošību.

9. Publiskā ārtelpa šo noteikumu izpratnē ir sabiedrībai brīvi pieejamas teritorijas un telpas, ko veido bulvāri, laukumi, publisku ēku pagalmi, pasāžas, krastmalas, promenādes, parki, mežaparki, skvēri, publiskie ūdeņi un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai.

10. Pasākuma mērķgrupa ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru un to funkcionālo teritoriju pašvaldību iedzīvotāji.

11. Pasākumu īsteno līdz 2026. gada 31. decembrim, sasniedzot programmas iznākuma rādītāju – jaunizveidotas vai atjaunotas atvērtais zonas (publiskās teritorijas) pilsētvidē – 117 666 m².

12. Šo noteikumu 11. punktā minētais iznākuma rādītājs ir sasniegts, kad finansējuma saņēmējs sadarbības iestādei ir iesniedzis pamatojošos dokumentus par projektā plānoto šo noteikumu 25.1., 25.2. vai 25.3. apakšpunktā noteikto darbību pabeigšanu.

13. Nodrošinot šo noteikumu 4. punktā minēto nosacījumu izpildi, plānošanas reģiona pārstāvis piedalās projektu iesniegumu vērtēšanas komisijā.

III. Pasākumam pieejamais finansējums

14. Pasākuma ietvaros plānotais un pieejamais kopējais finansējums ir ne mazāks kā 27 840 000 *euro*, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) finansējums – 23 664 000 *euro* un nacionālais finansējums (pašvaldību finansējums) – ne mazāks kā 4 176 000 *euro*, tai skaitā:

14.1. Rīgas plānošanas reģionam – ERAF finansējums 2 327 378 *euro*;

14.2. Kurzemes plānošanas reģionam – ERAF finansējums 4 748 472 *euro*;

14.3. Zemgales plānošanas reģionam – ERAF finansējums 4 928 930 *euro*;

14.4. Vidzemes plānošanas reģionam – ERAF finansējums 5 111 028 *euro*;

14.5. Latgales plānošanas reģionam – ERAF finansējums 6 548 192 *euro*.

15. Atbalsta intensitāte projekta iesniegumā norādītajai attiecināmajai izmaksu pozīcijai nepārsniedz 85 procentus ERAF finansējuma no attiecīgās izmaksu pozīcijas kopējām attiecināmajām izmaksām.

16. Projekta minimālais attiecināmo izmaksu apmērs nav mazāks par 200 000 (ieskaitot) *euro*. Projekta maksimālais ERAF finansējums ir 800 000 *euro*.

17. Vienas pašvaldības ietvaros iesniedz ne vairāk kā divus projekta iesniegumus.

18. Vienā projektā iekļauj vienu publisko ārtelpu jeb vienu ģeogrāfiski vienotu teritoriju.

IV. Prasības projekta iesniedzējam un sadarbības partnerim (ja to pieaicina)

19. Projekta iesniedzējs, kas pēc projekta iesnieguma apstiprināšanas un civiltiesiskā līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu noslēgšanas ir finansējuma saņēmējs, pasākuma ietvaros var būt pašvaldība, tās izveidota iestāde vai pašvaldības kapitālsabiedrība, kas veic pašvaldības deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildi.

20. Projekta iesniedzējs, slēdzot rakstisku sadarbības līgumu, par sadarbības partneri var piesaistīt sabiedrisko (ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes) pakalpojumu sniedzēju ūdenssaimniecības un siltumapgādes pieslēgumu ierīkošanai un to saistītās jaudas palielināšanai publiskās tualetes un publiski pieejama dzeramā ūdens ieguves vietas ierīkošanai vai citiem pasākumiem, kas nepieciešami publiskās ārtelpas attīstīšanai.

21. Sadarbības partneris – ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs – ar pašvaldību noslēdz pakalpojuma līgumu par ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Pakalpojuma līgumā norāda vismaz šādu informāciju:

21.1. konkrētus sniedzamos ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedriskos pakalpojumus;

21.2. prasības ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam par nepieciešamā tehniskā aprīkojuma uzturēšanu un atjaunošanu, lai nodrošinātu minēto pakalpojumu izpildi saskaņā ar katram konkrētajam pakalpojumam izvirzītajām prasībām;

21.3. līguma darbības laiku, kas nav īsāks par pieciem gadiem un nepārsniedz 10 gadus;

21.4. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas teritoriju;

21.5. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam piešķirto jebkādu to ekskluzīvo vai īpašo tiesību būtību, kuras uzņēmumam piešķīrusi piešķirējietāde;

21.6. informāciju par iespēju saņemt atlīdzības (kompensācijas) maksājumus – investīcijas sabiedrisko ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā – un atlīdzības (kompensācijas) maksājumu aprēķināšanas, kontroles un pārskatīšanas, kā arī atlīdzības (kompensācijas) maksājumu pārmaksas novēršanas un atmaksāšanas nosacījumus;

21.7. atsauci uz Eiropas Komisijas 2011. gada 20. decembra lēmumu Nr. 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk – Eiropas Komisijas lēmums Nr. 2012/21/ES).

22. Ja sadarbības partneris ir pašvaldības aģentūra, kas ir ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, tad pašvaldība izdod saistošos noteikumus par ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Pašvaldības saistošajos noteikumos norāda vismaz šādu informāciju:

22.1. pašvaldības aģentūras uzdevumus ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā, tai skaitā sniedzamos ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu veidus;

- 22.2. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas teritoriju;
- 22.3. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu tarifu;
- 22.4. prasību ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam uzturēt un atjaunot nepieciešamo tehnisko aprīkojumu, lai pakalpojumus varētu sniegt atbilstoši katram pakalpojuma veidam noteiktajām prasībām;
- 22.5. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas laiku, kas nav īsāks par pieciem gadiem un nepārsniedz 10 gadus;
- 22.6. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam piešķirto jebkādu to ekskluzīvo vai īpašo tiesību būtību, kuras uzņēmumam piešķirusi piešķirējstāde;
- 22.7. informāciju par iespējām saņemt atlīdzības (kompensācijas) maksājumus – investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā – un atlīdzības (kompensācijas) maksājumu aprēķināšanas, kontroles un pārskatīšanas, kā arī pārmaksas novēršanas un atmaksāšanas nosacījumus;
- 22.8. atsauci uz Eiropas Komisijas lēmumu Nr. 2012/21/ES.

23. Ja ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedz pašvaldība vai tās iestāde, pašvaldība pieņem lēmumu par ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Lēmumā norāda vismaz šādu informāciju:

- 23.1. konkrētus sniedzamos ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedriskos pakalpojumus;
- 23.2. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas teritoriju;
- 23.3. maksu par ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedriskajiem pakalpojumiem, tai skaitā nepieciešamo infrastruktūru;
- 23.4. ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas laiku, kas nav īsāks par pieciem gadiem un nepārsniedz 10 gadus;
- 23.5. atsauci uz Eiropas Komisijas lēmumu Nr. 2012/21/ES.

24. Projekta iesniedzējs sagatavo projekta iesniegumu atbilstoši projektu iesniegumu atlases nolikumā noteiktajām prasībām un iesniedz to sadarbības iestādē, izmantojot Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu, tai skaitā ar parakstu apliecina projekta iesniedzēja un sadarbības partnera (ja attiecināms) interešu konflikta neesību.

V. Atbalstāmo darbību un izmaksu attiecināmības nosacījumi

25. Projektā iekļauj šādas atbalstāmās darbības, kas ietver investīcijas publiskās ārtelpas attīstībai:
- 25.1. teritorijas labiekārtošana un ar to saistītie pasākumi;
- 25.2. elektroenerģijas, ūdenssaimniecības un siltumapgādes pieslēgumu ierīkošana un to saistītās jaudas palielināšana;
- 25.3. dziļurbuma ierīkošana dzeramā ūdens padeves nodrošināšanai, ja pieslēgšanās centralizētajai ūdensapgādes sistēmai nav iespējama;
- 25.4. publicitātes pasākumi par projekta īstenošanu;
- 25.5. projekta vadības nodrošināšana.

26. Projekta tiešās attiecināmās izmaksas ir:

26.1. projekta iesnieguma pamatojošās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas, būvuzraudzības, autoruzraudzības, būvprojekta tehniskā projekta vai skiču projekta stadijā izmaksas, energosertifikācijas un energoaudita izmaksas, vides pieejamības ekspertu un ainavu arhitektu konsultāciju izmaksas. Minētās izmaksas kopā nepārsniedz 10 procentus no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām;

26.2. publiskas ārtelpas labiekārtošana, ietverot "zaļās" un "zilās" infrastruktūras attīstību, tai skaitā:

26.2.1. būves nojaukšana un teritorijas attīrīšana;

26.2.2. elektrotīklu un vājstrāvu tīklu izbūve vai esošo vājstrāvu tīklu pārbūve, kas nepieciešama projekta teritorijas labiekārtošanai un drošībai, tai skaitā apgaismojumam, videonovērošanai, un elektrouzlādes punktu ierīkošana digitālo ierīču uzlādei un mikromobilitātes atbalstam (izņemot bezemisiju transportlīdzekļa darbībai paredzētās uzlādes infrastruktūras attīstību);

26.2.3. izmaksas, kas saistītas ar ūdenscaurlaidīga seguma laukuma būvniecību, pārbūvi vai atjaunošanu, izmantojot dabā balstītus risinājumus, un publiski pieejamu cietā seguma stāvlaukumu (kur iespējams, izmantojot dabā balstītus risinājumus) un brauktuvju pārbūvi un piebrauktuvju izbūvi, lai nodrošinātu piekļuvi attīstāmajai publiskajai ārtelpai. Minētās izmaksas nepārsniedz 50 procentus no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām;

26.2.4. krastu nostiprināšana un labiekārtošana pie publiskajiem ūdeņiem, tai skaitā peldvietās;

26.2.5. gājēju kustībai nepieciešamās infrastruktūras attīstīšana, ievērojot universālā dizaina principus, velosipēdu ceļu attīstīšana un gājēju vai velosipēdu, vai apvienoto gājēju un velosipēdu tilta izbūve, kas ir parka, skvēra, promenādes vai citas projekta ietvaros attīstāmās teritorijas daļa vai nodrošina piekļuvi publiskajiem ūdeņiem;

26.2.6. lietusūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmu attīstīšana, tai skaitā ūdenscaurlaidīgi segumi ietvēm, laukumiem, un citi dabā balstīti risinājumi;

26.2.7. videi draudzīga apgaismojuma izbūve, tai skaitā inovatīvi apgaismojuma risinājumi, kas ietver atjaunojamus energoresursus izmantojošas enerģiju ražojošas iekārtas, un viedo tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana, ievērojot, ka 100 procenti no gadā saražotās enerģijas tiek izmantoti pašpatēriņam;

26.2.8. dzeramā ūdens brīvkrānu ierīkošana;

26.2.9. publisko tuaļu izbūve un pārbūve;

26.2.10. žogu izbūve, tai skaitā dzīvžogi, "zaļās" sienas un citi dabā balstīti risinājumi;

26.2.11. teritorijas apzaļumošana (piemēram, koku, krūmu un citu daudzgadīgo augu apstādījumi, "zaļās" salas);

26.2.12. lietošanai ārtelpā paredzēto soliņu un galdu iegāde un uzstādīšana;

26.2.13. velosipēdu novietņu ierīkošana;

26.2.14. atkritumu šķirošanas tvertņu iegāde un uzstādīšana, tai skaitā pazemē iebūvētas tvertnes, kas ir daļa no publiskās ārtelpas infrastruktūras;

26.2.15. elektrouzlādes punktu ierīkošana digitālo ierīču uzlādei un mikromobilitātes atbalstam;

26.2.16. teritorijas labiekārtošanas ietvaros paredzētās vizuālās mākslas un dizaina objektu iegādes un uzstādīšanas izmaksas ir attiecināmas līdz 10 procentiem no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām, ja tie vienlaikus ir arī funkcionāli izmantojami;

26.2.17. citu ārtelpas labiekārtošanas darbu un normatīvajos aktos par atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumiem noteikto atsevišķo labiekārtojuma elementu iegādes un uzstādīšanas izmaksas;

26.3. ūdenssaimniecības (dzeramā ūdens ieguves, sagatavošanas un piegādes infrastruktūra, sadzīves

notekūdeņu savākšanas, attīrīšanas un novadīšanas infrastruktūra, izņemot dūņu pārstrādi un apsaimniekošanu) un siltumapgādes infrastruktūras būvniecība vai pārbūve (jaudas palielināšana) publiskās tualetes un publiski pieejama dzeramā ūdens ieguves vietas (brīvkrāna) ierīkošanai vai citiem pasākumiem, kas nepieciešami publiskās ārtelpas attīstīšanai;

26.4. virszemes un pazemes komunikāciju infrastruktūras pārbūve, nepalielinot tās apkalpes jaudu raksturojošos tehniskos parametrus, ja, veicot projektā plānotās teritorijas labiekārtošanas darbības, saskaņā ar sertificēta būvinženiera ekspertīzes atzinumu pastāv sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras bojāšanas risks vai nav iespējams izvairīties no virszemes vai pazemes komunikāciju infrastruktūras pārbūves vietās, kurās nav papildu pieprasījuma pēc sabiedriskajiem pakalpojumiem vai elektroapgādes pakalpojumiem, nodrošinot, ka investīcijas nerada priekšrocības inženiertīklu īpašniekam un atbilst nosacījumiem par valsts atbalstu komercdarbībai;

26.5. izmaksas, kas saistītas ar būves nodošanu ekspluatācijā;

26.6. projekta informācijas un publicitātes pasākumu izmaksas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulas (ES) Nr. 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (turpmāk – regula Nr. 2021/1060), 47. pantam un 50. pantam un normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina šo fondu ieviešanu 2021.–2027. gada plānošanas periodā;

26.7. projekta vadības personāla atlīdzības izmaksas.

27. Šo noteikumu 26.2.2. apakšpunktā minētās izmaksas ir attiecināmas, ja pēc ieguldījumu veikšanas elektrotīkli un vājstrāvu tīkli, apgaismojuma elementi, videonovērošanas kameras un elektrouzlādes punktu aprīkojums paliek finansējuma saņēmēja īpašumā.

28. Šo noteikumu 25.5. apakšpunktā minētās atbalstāmās darbības attiecināmās izmaksas saskaņā ar regulas Nr. 2021/1060 55. panta 1. punktu projekta iesniegumā plāno kā vienu izmaksu pozīciju, piemērojot vienoto izmaksu likmi piecu procentu apmērā no šo noteikumu 26. punktā minētajām tiešajām attiecināmajām izmaksām, kas neietver šo noteikumu 26.7. apakšpunktā minētās tiešās attiecināmās personāla izmaksas.

29. Projekta netiešās attiecināmās izmaksas ir finansējuma saņēmēja projekta vadības personāla administratīvās izmaksas, kuras plāno kā vienu izmaksu pozīciju, piemērojot netiešo izmaksu vienoto likmi 15 procentu apmērā no šo noteikumu 28. punktā minētajām personāla izmaksām.

30. Neparedzētie izdevumi nepārsniedz piecus procentus no projekta kopējām tiešajām attiecināmajām izmaksām.

31. Pievienotās vērtības nodokļa maksājumi, kas tiešā veidā saistīti ar projektu, ir uzskatāmi par attiecināmām izmaksām saskaņā ar regulas Nr. 2021/1060 64. panta 1. punkta "c" apakšpunktā ietvertajiem nosacījumiem.

32. Šo noteikumu 26.3. apakšpunktā minētās ūdenssaimniecības un siltumapgādes infrastruktūras izmaksas ir attiecināmas, ja atbalstītie infrastruktūras objekti pēc projekta īstenošanas ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju īpašumā.

33. Ja projekta ietvaros tiek plānotas apgaismojuma izmaksas, notekūdeņu attīrīšanas un dzeramā ūdens ieguves un sagatavošanas infrastruktūras izmaksas, projekta iesniedzējs projekta iesniegumā norāda enerģijas patēriņu (megavatstundas) pirms projekta īstenošanas. Finansējuma saņēmējam ir pienākums informēt sadarbības iestādi par enerģijas patēriņu (megavatstundas) trīs gadus pēc projekta īstenošanas.

34. Izmaksas ir attiecināmas no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas, un būvdarbu līgumu slēdz un ar ieguldījumiem saistītus būvdarbus uzsāk pēc projekta iesnieguma iesniegšanas, izņemot projekta pamatojošās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas, kas ir attiecināmas, ja tās veiktas pēc 2021. gada 1. janvāra.

35. Izmaksas, kas saskaņā ar šiem noteikumiem nav iekļaujamas kā attiecināmās izmaksas, ir finansējamas ārpus projekta.

36. Projekta īstenošanas gaitā radušos sadārdzinājumu finansējuma saņēmējs sedz no saviem līdzekļiem.

VI. Pasākuma īstenošanas nosacījumi

37. Finansējuma saņēmējs projektu īsteno termiņā, ko nosaka civiltiesiskais līgums vai vienošanās par projekta īstenošanu, bet ne ilgāk kā līdz 2026. gada 31. decembrim.

38. Finansējuma saņēmējs:

38.1. uzkrāj datus par projektā sasniegto šo noteikumu 11. punktā minēto rādītāju;

38.2. ievēro principu "Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana" un uzkrāj datus par projekta ietekmi uz horizontālo principu rādītājiem (ja attiecināms), tai skaitā par:

38.2.1. objektu skaitu, kuros ar ERAF ieguldījumiem ir nodrošināta vides un informācijas pieejamība;

38.2.2. konsultatīva rakstura pasākumu skaitu par būvētās vides, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas risinājumu, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieklūstamību personām ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem (piemēram, vides pieklūstamības ekspertu konsultācijas būvprojekta izstrādes un pabeigšanas posmā);

38.3. uzkrāj datus par projekta ietekmi uz horizontālo principu īstenošanu (ja attiecināms) un ievēro principus:

38.3.1. klimatrošība;

38.3.2. energoefektivitāte pirmajā vietā;

38.3.3. nenodarīt būtisku kaitējumu;

38.4. ievēro Jaunā Eiropas Bauhaus principus: estētika, ilgtspēja, iekļautība, tai skaitā nodrošinot publiskās ārtelpas attīstības risinājumu iekļaušanos apkārtējā ainavā, kā arī dabā balstīto risinājumu un universālā dizaina principu ievērošanu;

38.5. sniedz sadarbības iestādei informāciju par šo noteikumu 38.2. apakšpunktā minētajiem horizontālo principu rādītājiem vienlaikus ar informāciju par šo noteikumu 11. punktā minētā iznākuma rādītāja vērtības sasniegšanu;

38.6. novērš interešu konflikta risku saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulas (ES, Euratom) Nr. 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012, 61. panta prasībām.

39. Finansējuma saņēmējs nodrošina, lai pasākuma ietvaros plānotais atbalsts nepārklātos ar citiem valsts un ārvalstu finanšu atbalsta instrumentiem.

40. Īstenojot projektu, finansējuma saņēmējs nodrošina informācijas un publicitātes pasākumus saskaņā ar regulas Nr. 2021/1060 47. pantu un 50. pantu un normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina šo fondu ieviešanu 2021.–2027. gada plānošanas periodā, kā arī Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda un Atveseļošanas fonda komunikācijas un dizaina vadlīnijām.

41. Finansējuma saņēmējs ne retāk kā reizi sešos mēnešos savā tīmekļvietnē ievieto aktuālo informāciju par

projekta īstenošanu.

42. Pasākuma ietvaros ieguldījumus infrastruktūrā var veikt:

42.1. finansējuma saņēmēja īpašumā;

42.2. šo noteikumu 20. punktā minētā sadarbības partnera īpašumā;

42.3. publiskas personas īpašumā vai valdījumā esošā īpašumā, ja valdījuma tiesības ir iegūtas uz termiņu, kas nav īsāks par pieciem gadiem no dienas, kad veikts projekta noslēguma maksājums finansējuma saņēmējam.

43. Īpašuma vai valdījuma tiesības attiecībā uz atbalstītajiem infrastruktūras objektiem nemaina, un ieguldījums paliek Latvijas Republikas teritorijā vismaz piecus gadus pēc projekta noslēguma maksājuma veikšanas finansējuma saņēmējam. Īpašuma vai valdījuma tiesības nostiprina zemesgrāmatā (izņemot gadījumu, ja pašvaldības īpašums uz normatīvā akta, līguma vai pašvaldības lēmuma pamata ir nodots pašvaldības iestādes – projekta iesniedzēja – pārvaldīšanā vai ja īpašuma tiesības uz īpašuma objektu ir spēkā bez to nostiprināšanas zemesgrāmatā).

44. Sadarbības iestāde, ja tai ir pieejami valsts budžeta līdzekļi, pamatojoties uz finansējuma saņēmēja rakstisku avansa pieprasījumu un izvērtējot plānotā avansa apmēru un tā pamatojumu, var piešķirt finansējuma saņēmējam avansu pēc civiltiesiskā līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu noslēgšanas. Finansējuma saņēmējs avansa pieprasījumu sagatavo, un sadarbības iestāde to apstiprina, ņemot vērā nosacījumu, ka plānotā avansa apmērs atbilst iespējai to izlietot deviņu mēnešu laikā saimnieciskā gada ietvaros (piemēram, projekta iesniedzējam ir pabeigts būvdarbu iepirkums vai noslēgts būvdarbu līgums). Finansējuma saņēmējam avansu var piešķirt līdz 50 procentiem no projektam piešķirtā ERAF finansējuma, ievērojot, ka avansu var izmaksāt vairākos maksājumos un avansa un starpposma maksājumu kopsumma nepārsniedz 90 procentus no projektam piešķirtā ERAF finansējuma.

45. Pasākuma ietvaros netiek atbalstītas darbības, kurām sniegtais atbalsts ir kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, izņemot komercdarbības atbalstu ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam. Ja ar saimniecisko darbību nesaistīts projekts, kura attiecināmās izmaksas atbilst jebkurām šo noteikumu 26.2. apakšpunktā minētajām izmaksām, tā ieviešanas gaitā vai uzraudzības periodā, kas atbilst pamatlīdzekļu amortizācijas periodam, pēc tā pabeigšanas kļūst par projektu, kas saistīts ar saimniecisku darbību, kurai sniegtais atbalsts būtu kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, finansējuma saņēmējs no finansējuma, par kuru nav saņemts nekāds komercdarbības atbalsts, atmaksā sadarbības iestādei visu nelikumīgi saņemto atbalstu kopā ar procentiem saskaņā ar Komercdarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļu.

46. Ja tiek pārkāptas šajos noteikumos noteiktās komercdarbības atbalsta piešķiršanas prasības vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma sniegšanai, atbalsta saņēmējam ir pienākums atmaksāt sadarbības iestādei visu projekta ietvaros saņemto nelikumīgo komercdarbības atbalstu kopā ar procentiem saskaņā ar Komercdarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļu.

47. Ja komercdarbības atbalstu sniedz kā kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, komercdarbības atbalsta saņēmējs un vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma pilnvarojuma uzlicējs nodrošina, ka pilnvarojuma periodā un vismaz 10 gadus pēc pilnvarojuma perioda beigām, uz kura pamata tika piešķirts komercdarbības atbalsts, tiek saglabāta un nodrošināta pieejamība visai nepieciešamajai informācijai, lai noteiktu, vai piešķirtais atbalsts ir saderīgs ar šajos noteikumos noteiktajām komercdarbības atbalsta piešķiršanas prasībām vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanai.

48. Ja projektā tiek iekļautas darbības, kas ir saistītas ar ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu, projekta iesniedzējs iesniedz sadarbības iestādē vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma pilnvarojuma uzlicēja apliecinājumu par šo noteikumu 21.6. vai 22.7. apakšpunktā minētās atlīdzības (kompensācijas) maksājumu kontroli un pārskatīšanu, kā arī minēto atlīdzības (kompensācijas) maksājumu pārmaksas novēršanu un atgūšanu, ievērojot Eiropas Savienības līmenī noteikto pārbaužu regularitāti, bet ne retāk kā reizi trijos gados un pilnvarojuma akta darbības perioda beigās, vai arī apliecinājumu par sabiedriskajiem pakalpojumiem paredzēto kopējo maksājumu kontroli un pārskatīšanu, kā arī atlīdzības (kompensācijas) maksājumu pārmaksas novēršanu un atgūšanu, ievērojot Eiropas Savienības līmenī noteikto pārbaužu regularitāti, bet ne retāk kā reizi trijos gados un pilnvarojuma akta darbības perioda beigās.

49. Ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam kā grūtībās nonākušam uzņēmumam komercdarbības atbalsts netiek piešķirts, ja tas atbilst vismaz vienai no Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 26. jūnijs, Nr. L 187), 2. panta 18. punktā paredzētajām pazīmēm.

50. Finansējuma saņēmējs vai sadarbības partneris projekta īstenošanai nepieciešamo būvdarbu, pakalpojumu vai piegādes iepirkumu veic saskaņā ar normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā, īstenojot atklātu, pārredzamu, nediskriminējošu un konkurenci nodrošinošu iepirkumu vai iepirkumu procedūru.

51. Finansējuma saņēmējs nodrošina, ka projektā tiek paredzēts zaļais publiskais iepirkums vismaz vienai būvdarbu vai preču vai pakalpojumu grupai papildu tām preču un pakalpojumu grupām, kurām obligāti piemērojams zaļais publiskais iepirkums saskaņā ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem par prasībām zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtību, un veic sociāli atbildīgu iepirkumu.

Ministru prezidents *A. K. Kariņš*

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs *M. Sprindžuks*